

عنوان مقاله:

واکاوی ارتباطات میان فردی با تاکید بر سوژه ی خط خورده ی لکان (مورد مطالعه: تحلیل روابط میان فردی در فیلم سینمایی برادرم خسرو)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات رسانه های نوین، دوره 6، شماره 23 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسنده:

سروناز تربتی - عضو هیئت علمی/گروه علوم ارتباطات اجتماعی/واحد تهران شرق؟ دانشگاه آزاد اسلامی/تهران؟ایران

خلاصه مقاله:

هدف تحقیق حاضر واکاوی ارتباطات میان فردی و مفاهیم بنیادین آن نظیر گفت و شنود و همدلی، با بهره گیری از رویکرد روان کاوی و نظریه ی سوژه ی گفتمانی لکان است. با تاکید بر این که سوژه ی لکانی میان ناپیوستگی نیت واقعی اش و گفتمان مقید به زنجیره ی دال های زبانی برساخته می شود، هر پیام دارای معانی ضمنی پنهان و ناخودآگاه است که به واقع فرستنده از آن آگاهی ندارد. این رویکرد در مقابل نظریه های رایج ارتباط قرار می گیرد که ارتباط را فرایندی آگاهانه و ارادی می دانند که طی آن همدلی و منطق گفت و گو منجر به ارتباط موثر می گردد. پرسش اصلی این تحقیق با توجه به شکاف بنیادین میان «آن چه فرد می گوید» و «آن چه فرد حقیقتاً می خواهد بگوید» این گونه مطرح می گردد که فهم متقابل در یک گفت و شنود چگونه میسر است؟ به منظور تحلیل روابط میان فردی و پاسخ به پرسش اصلی تحقیق از چهار گفتمان لکان بهره گرفته شده است. برای بررسی و اشاره به مصادیق نظری، فیلم «برادرم خسرو» به عنوان یک مورد مطالعاتی انتخاب شده است تا امکان منطق گفتگو در نظریه ی گفتمانی لکان را مورد بررسی قرار بدهم. در نتیجه روشن می گردد که چگونه گفتگوی ناصر و خسرو در گفتمان ارباب صورت می پذیرد و هیچ یک از دو طرف گفتگو به فهم متقابل دست نمی یابند؛ درحالی که گفتگوی میان همسر ناصر و خسرو در بستر گفتمان روان کاو صورت می پذیرد و از این رو امکان همدلی متحقق می شود.

کلمات کلیدی:

ارتباطات میان فردی ، سوژه ی خط خورده ، لکان ، فیلم برادرم خسرو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1270966>

